

rep.nr.

12/6363

A.R. 11/4210/A

In de zaak van:

zetel te handelsvennootschap, met maatschappelijke
en ondernemingsnummer

gepensioneerde, wonende te

zelfstandig meubelmaker, wonende te

eisers, vertegenwoordigd door meester advocaat te

tegen

het VLAAMS GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse regering, in de
persoon van de bevoegde minister van Ruimtelijke Ordening, met kantoor te
1210 Sint-Joost-ten-Node, Koning Albert II-Haan 19

verweerster, vertegenwoordigd door meester advocaat te

I. PROCEDURE

Op de openbare terechtzitting van 5 maart 2012 werden de partijen in hun
middelen gehoord, waarna de debatten gesloten werden en de zaak in beraad
werd genomen.

De stukken werden ingezien, in het bijzonder:

- De regelmatig betekende dagvaarding d.d. 18 november 2011;
- De door de eisers op 6 februari 2012 ter griffie neergelegde
syntheseconclusie;
- De door de verweerster op 20 februari 2012 ter griffie neergelegde
syntheseconclusie;
- De door de partijen neergelegde stukkenbundels.

II. FEITEN EN VOORGAANDEN

II.1. De eisende partijen zijn de eigenaar van het onroerend goed gelegen te
kadastraal gekend als
en deel van

Eisende partijen hebben bij de Gemeente een aanvraag ingediend
tot het bekomen van een stedenbouwkundige vergunning voor het bouwen van
een weekendverblijf.

ONGETEKEND AFSCHRIFT

art. 792 Ger. W.

vrijgesteld van

expeditierecht

art. 280/2° W. Reg.

**RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
ZOALS IN KORT GEDING
OPENBARE TERECHTZIJFING VAN 21 MEI 2012**

Het initiële bouwplan voorzag klaarblijkelijk (zo houden de eisers voor) in een verdieping, doch deze werd op verzoek van de stedenbouwkundige ambtenaar van de Gemeente : weggelaten omdat deze van mening was dat uit de verkavelingsvoorschriften voortvloeide dat het maximum aantal m² aan vloeroppervlakte eveneens de oppervlakte op een verdieping omvatte, zodat het voorgeschreven maximum van 60 m² zou worden overschreden.

Het College van burgemeester en schepenen van de Gemeente : verleende op 27 november 2007 de gevraagde stedenbouwkundige vergunning.

Op 5 april 2011 hebben en belden Inspecteur van Politie in de Politiezone een stakingsbevel uitgevaardigd op grond van volgende vaststelling:

"We stellen vast dat de bouw van het weekendverblijf werd opgetrokken. Volgens de afgeleverde bouwvergunning mogen hier geen bijkomende woonruimtes gecreëerd worden.

We stellen vast dat een bovenverdieping werd aangelegd/ingericht over de volledige oppervlakte wat strijdig is met de afgeleverde bouwvergunning.

We stellen vast dat er een woningbijgebouw is voorzien op locatie. Naderhand vernemen we dat er geen woningbijgebouw is voorzien op het plan."

Er werd op die grond dus een stakingsbevel uitgevaardigd.

II.2 De eisers geven aan dat het gebouw op datum van het stakingsbevel reeds lange tijd was voltooid en zij tonen aan (middels hun stuk 24) dat het reeds sedert 12 januari 2011 in gebruik was genomen (aangifte kadaster d.d. 1 februari 2011).

Op datum van de vaststellingen welke aanleiding gaven tot het stakingsbevel (5 april 2011) was de tweede eisende partij (volgens zeggen van de eisers), met name dhr. bezig met behulp van een minigraver wat hout uit het bos te halen.

III. VORDERINGEN

III.1. De eisers vorderen in een bij voorraad uitvoerbaar vonnis :

- hun vordering toelaatbaar, ontvankelijk en gegrond te horen verklaren en dienvolgers de opheffing van het stakingsbevel van 5 april 2011 m.b.t. het onroerend goed gelegen te kadastraal gerekend als en deel van zoals bekrachtigd door de gewestelijk stedenbouwkundig inspecteur bij beslissing van 15 april 2011, te bevelen,

- in ondergeschikte orde volgende prejudiciële vraag aan het Grondwettelijk Hof te stellen: "Schendt artikel 1022 Ger. Wb. (voor de wijziging ervan bij de wet van 21 februari 2010) de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de burgerlijke rechter krachtens dit artikel een rechtsplegingsvergoeding kan opleggen aan de eisende partijen, terwijl er conform art. 162bis Sv. onmogelijk is voor de strafrechter?",
- vast te stellen dat de tussen te komen beschikking krachtens artikel 1039 Ger. W. uitvoerbaar is bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling.

III.2. De verweerster concludeert tot de afwijzing van deze vordering als ongegrond.

In ondergeschikte orde - in de mate waarin de eisende partijen in het gelijk zouden worden gesteld en hen een rechtsplegingsvergoeding zou kunnen worden toegekend - de zaak uit te stellen tot het Grondwettelijk Hof volgende prejudiciële vraag heeft beantwoord; minstens deze vraag zelf te stellen:

'Schendt artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek (voor de wijziging ervan bij de wet van 21 februari 2010) de artikelen 10 en 11 van de Grondwet, in zoverre de burgerlijke rechter krachtens dit artikel een rechtsplegingsvergoeding kan opleggen aan het Vlaamse Gewest, vorderend of handelend in naam van het algemeen belang, terwijl dit conform art. 162 bis Sv. onmogelijk is voor de strafrechter?'

De eisende partijen te veroordelen tot de kosten van het geding.

IV. BEOORDELING

IV.1 Het toetsingskader van de Voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg

Art. 6.1.47 laatste lid VCRO voorziet dat de betrokkene aan wie de onmiddellijke staking van de werken werd opgelegd in kort geding de opheffing van de maatregel kan vorderen tegen het Vlaamse Gewest. De vordering wordt gebracht voor de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg in het ambtsgebied waarvan het werk en de handelingen werden uitgevoerd. Boek II Titel VI (Inleiding en behandeling van de vordering in kort geding) is van toepassing op de inleiding en de behandeling van de vordering.

Deze uitdrukkelijk door de wetgever voorziene procedure verloopt, volgens de vormen van het kort geding en wordt derhalve ook door de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg beslecht; maar heeft in wezen niets met het kort geding te maken. Het betreft hier een procedure "zoals in kort geding". Het is geen gewoon kort geding omdat de voorzitter uitspraak doet over de grond van de zaak, nl. de vraag of het bevel terecht werd gegeven en bekrachtigd (DEBERSAQUES, G., HUBEAU, B., LEFRANC, P., *De sanctionering van stedenbouwmisdrijven*, Brugge: Die Keure 2001, p. 88).

RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
ZOALS IN KORT GEDING
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 21 MEI 2012

De kortgedingrechter moet, na de regelmatigheid van het bekrachtigde stakingsbevel te hebben onderzocht, nagaan of de door het bevoegde bestuur genomen beslissing om te staken en te bekrachtigen, uitsluitend met het oog op de goede ruimtelijke ordening is genomen. Mocht blijken dat deze beslissing steunt op motieven die vreemd zijn aan de ruimtelijke ordening of op een opvatting van goede ruimtelijke ordening die kennelijk onredelijk is, dan moet de kortgedingrechter overgaan tot opheffing (Gent 6 januari 2006, T. Aann.2007, 83-84).

De kortgedingrechter toetst bij de vordering tot opheffing het bekrachtigde stakingsbevel op zijn interne en externe wettigheid, en onderzoekt of het strookt met de wet dan wel of het op machtsoverschrijding of machtsafwendung berust.

Deze rechtmatigheidscontrole, waarin begrepen een marginale toetsing naar de kennelijke ofwel zeer manifeste onredelijkheid, vindt zijn oorsprong in art.159 G.W.

Art. 159 G.W. volgens hetwelk de hoven en rechtbanken de algemene, provinciale en plaatselijke besluiten en verordeningen alleen toepassen in zoverre zij met de wetten overeenstemmen, maakt geen onderscheid tussen de handelingen die het beoogt. Zij is van toepassing op de zelfs niet-reglementaire beslissingen van het bestuur en op de administratieve handelingen, ook al zijn zij van individuele aard (zie o.m. Cass. 10 november 1992, Arr.Cass. 1991-1992, 1291; Cass. 21 april 1988, Arr.Cass. 1987-1988, 1045).

Op grond daarvan heeft ieder met rechtspraak belast orgaan de macht en de plicht na te gaan of de besluiten, reglementen en verordeningen waarvan de toepassing in het geding is, met de wetten overeenstemmen. De door dit artikel aan de hoven en rechtbanken toegekende bevoegdheid betreft de controle van zowel de interne als de externe wettigheid van de administratieve akten.

De controle van de externe wettigheid (formele, vormelijke) houdt louter in dat de regelmatigheid van het bekrachtigde stakingsbevel wordt onderzocht. De controle van de interne wettigheid betreft daarentegen de motieven, de inhoud en het doel van het bekrachtigde stakingsbevel.

Het komt de kortgedingrechter geenszins toe om de opportuniteit van de bestreden maatregel te toetsen. Dit zou immers de bevoegdheid van het bestuur in het gedrang brengen en een schending uitmaken van de scheiding der machten (Vz. Antwerpen 20 oktober 2008, TBO 2009, 38 e.v., met noot Sammy De Ridder).

De handhaving van de stedenbouwkundige voorschriften en van de goede ruimtelijke ordening zijn een zaak van het bestuur, dat hierover met de nodige beleids- en beoordelingsvrijheid beslist. Aan de kortgedingrechter komt enkel de beoordeling van de rechtmatigheid van het optreden van het bestuur toe (Rb. Gent 22 februari 2005, TMR 2005, 553).

De (kortgeding)rechter mag aan het bestuur zijn beleidsvrijheid niet ontnemen en vermag zich niet in de plaats van het bestuur te stellen (THEUNIS, J., De exceptie van onwettigheid (art.159 G.W.): meer vragen dan antwoorden, R.W. 2007-2008, 1266 e.v.).

De bestuurshandelingen van administratieve overheden moeten uitdrukkelijk worden gemotiveerd. De opgelegde motivering moet in de akte de juridische en feitelijke overwegingen vermelden die aan de beslissing ten grondslag liggen. Zij moet afdoende zijn (art.2-3 Wet 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, VAN ORSHOVEN, De uitdrukkelijke motivering van administratieve rechtshandelingen, R.W. 1991-1992, 488 e.v.).

IV.2. Toegepast op voorliggende casus

IV.2.1. De eisers betwisten zowel de formele als de interne onwettigheid van het stakingsbevel.

De eisers menen in essentie dat het stakingsbevel behept is met een aantal formele gebreken, doch zij menen evenzeer dat het geen preventief karakter meer heeft, dat het onredelijk en disproportioneel is.

IV.2.2. Het stakingsbevel is een preventieve maatregel (Cass. nr. C06.0567.N., d.d. 18 mei 2007, T.R.O.S. 2007, 300, noot D. Lindemans).

Indien een stakingsbevel geen preventief karakter heeft, is het uitgevaardigd met machtsoverschrijding en bijgevolg onwettelijk (Cass. nr. C:06.0480.N., 16 januari 2009). Bijgevolg kan een stakingsbevel niet meer regelmatig worden opgelegd nadat de werken zijn voltooid, nu het bevel op dat ogenblik niet meer kan bijdragen tot enige preventie.

In voorliggend geval stelt de rechtbank vast dat de bouwwerkzaamheden reeds volledig waren voltooid en dat het weekendhuisje reeds enkele maanden in gebruik was op het ogenblik van het gegeven stakingsbevel (zie aangifte ingebruikname bij het kadaster – stuk 24 eisers).

Uit het Proces-verbaal van 5 april 2011 blijkt het volgende: *"Bij aankomst zit in een kraan. De werken aan de woning zijn in een voltooiingsfase. Het terrein dient nog opgekuist te worden. Er moeten nog nutsvoorzieningen ingegraven worden. De buitenverlichting en camera's zijn in uitvoeringsfase.*

We stellen vast dat de bouw van het weekendverblijf werd opgetrokken. Volgens de afgeleverde bouwvergunning mogen er geen bijkomende woonruimtes gecreëerd worden. We stellen vast dat er een bovenverdieping is aangelegd/ingericht over de volledige oppervlakte van de locatie wat strijdig is met de afgeleverde bouwvergunning.

We stellen vast dat er een woningbijgebouw is voorzien op locatie. Naderhand vernemen we dat er geen woningbijgebouw is voorzien op het plan."

Voornoemde vaststellingen laten toe vast te stellen dat:

- De bijkomende verdieping welke door de eisers in hun weekendhuisje werd voorzien, evenals het woningbijgebouw reeds volledig werden opgericht en afgewerkt/ingericht.
- De werkzaamheden waarvan sprake in het Proces-verbaal slechts betrekking hadden op tuinwerkzaamheden welke niet te kwalificeren vallen onder de vergunningsplichtige werkzaamheden.

Nu het weekendverblijf reeds ettelijke maanden in gebruik was genomen en het ook – behoudens enkele loutere decoratieve elementen zoals verlichting en camera's- volledig was afgewerkt, ziet deze rechtbank niet in op welke wijze het uitgevaardigde stakingsbevel nog enig preventief karakter zou kunnen hebben.

De door de verweerster desbetreffend in haar besluiten aangehaalde cassatierechtspraak is niet toepasbaar op voorliggende feiten, nu in het hier te beoordelen geval reeds een volledige afwerking heeft plaatsgevonden en de ingebruikname (zelfs officieel en ten aanzien van overheidsinstanties) reeds geruime tijd een feit was.

Het preventief karakter is in voorliggende zaak dan ook niet langer aanwezig, zodat het stakingsbevel op onwettige gronden is gebaseerd.

De vordering van de eisers komt hierom gegrond voor.

IV.3. De gedingkosten

De verweerster dient, als de in het ongelijk gestelde partij, te worden verwezen in de gerechtskosten (art. 1017, eerste lid Gerechtelijk Wetboek).

De gerechtskosten omvatten onder meer de rechtsplegingsvergoeding, zoals bepaald in artikel 1022 van het Gerechtelijk Wetboek (art. 1018, 6° Gerechtelijk Wetboek). De rechtsplegingsvergoeding is een forfaitaire tegemoetkoming in de kosten en erelonen van de advocaat van de in het gelijk gestelde partij (art. 1022, eerste lid Gerechtelijk Wetboek, zoals vervangen bij art. 7 Wet 21 april 2007 betreffende de verhaalbaarheid van de erelonen en de kosten verbonden aan de bijstand van een advocaat, B.S. 31 mei 2007, p. 29541).

De verweerster verzoekt de rechtbank om de zaak voor wat betreft de eventuele veroordeling tot enige rechtsplegingsvergoeding uit te stellen tot aan de uitspraak van het Grondwettelijk Hof omtrent de vraag of art. 1022 Ger.W. de artikelen 10 en 11 van de Grondwet schendt in zoverre de burgerlijke rechter krachtens dit artikel een rechtsplegingsvergoeding kan opleggen aan het Vlaams Gewest vorderend of handelend in naam van het algemeen belang terwijl dit conform art. 162 bis Sv, onmogelijk is voor de strafrechter.

Inmiddels heeft het Grondwettelijk Hof zich in haar arrest d.d. 8 maart 2012 uitgesproken over deze problematiek en heeft zij de gestelde vraag bevestigend beantwoord, zodat aan de verweerster geen rechtsplegingsvergoeding kan worden opgelegd.

Zij moet overeenkomstig art. 1017 Ger.W. wel worden verwezen in de overige gedingkosten.

OP DEZE GRONDEN,

DE VOORZITTER, ZETELEND ZOALS IN KORT GEDING,

RECHTDOENDE OP TEGENSPRAAK,

Verklaart de vordering van de eisers ontvankelijk en gegrond.

**RECHTBANK VAN EERSTE AANLEG TE GENT
ZOALS IN KORT GEDING
OPENBARE TERECHTZITTING VAN 24 MEI 2012**

Beveelt de opheffing van het stakingsbevel van 5 april 2011 m.b.t. het onroerend goed gelegen te cadastraal gekend
als en deel van
zoals bekrachtigd door de gewestelijk stedenbouwkundig Inspecteur bij
beslissing van 15 april 2011.

Veroordeelt de verweerster tot de gerechtskosten verbonden aan deze procedure en stelt deze kosten vast op € 207,13 dagvaardingskosten.

Zegt dat onderhavig vonnis van rechtswege bij voorraad uitvoerbaar is.

Aldus gewezen en uitgesproken in de openbare terechtzitting door
rechter, in de rechtbank van eerste aanleg te Gent, zetelend zoals in kort geding,
in vervanging van de Voorzitter dezer rechtbank, ondervoorzitters en onder
benoemde rechters, allen wettelijk verhinderd, bijgestaan door
griffier, op vierentwintig mei tweeduizend en twaalf.